

Läkare utan Gränser
Högbergsgatan 59 B
102 66 Stockholm

Beslut efter tillsyn enligt personuppgiftslagen (1998:204)

Datainspektionens beslut

Datainspektionen konstaterar att Läkare utan gränser har behandlat personuppgifter i strid med 9 § punkt b personuppgiftslagen. Då Läkare utan Gränser uppgett att organisationen fortsättningsvis inte kommer använda kreditupplysningsföretagets register för utskick av direktreklam avslutas ärendet med detta påpekande. Datainspektionen kan komma att följa upp ärendet.

Redogörelse för tillsynsärendet

Datainspektionen har genom klagomål uppmärksammats på att Läkare utan gränser har skickat direktreklam och angett kreditupplysningsföretaget Business Check i Sverige AB (Business Check) som adresskälla.

Datainspektionen har inlett tillsyn mot Läkare utan gränser, som har yttrat sig.

Skäl för beslutet

Läkare utan Gränser har i sitt yttrande framfört i huvudsak följande.

Läkare utan Gränser har använt Business Check som adresskälla för ifrågavarande reklamutskick. Läkare utan gränser har ställt upp vissa kriterier på vilka uppgifter som använts. Uppgifterna har vidare matchats mot NIX-Adresserat samt mot Business Checks eget spärregister. De adresskällor som Business Check använder ska, enligt den information som Läkare utan gränser fått, bestå av uppgifter från flera olika offentliga register. Läkare utan gränser har inte använt kreditupplysningsinformation utan enbart uppgifter om inkomst, ålder, kön samt förmögenhet. Läkare utan Gränser har utgått ifrån att användningen av Business Checks uppgifter varit förenlig med god sed. Läkare utan Gränser har inte varit medvetna om att Datainspektionen i tidigare ärenden fastslagit att det står i strid med personuppgiftslagen att utnyttja kreditupplysningsregister som källregister vid behandling av personuppgifter för direktreklamändamål. Läkare utan Gränser kommer omedelbart att sluta använda Business Check som adresskälla.

Etiska nämnden för direktmarknadsföring (Dm-nämnden) har i tidigare yttrande (i Datainspektionens ärende dnr 1800-2004 och 1812-2004) rörande utskick av direktreklam där kreditupplysningsregister använts som adresskälla uppgett följande. Dm-nämnden bedömer att personer som är registrerade i kreditupplysningsregister normalt varken är eller kan antas vara medvetna om att uppgifterna kan komma att lämnas ut för direktmarknadsföringsändamål. Dm-nämnden anser att det skulle strida mot den branschöverenskommelse som finns på direktmarknadsföringsområdet att samla in personuppgifter för direktmarknadsföringsändamål från kreditupplysningsregister. Därmed skulle sådan insamling enligt nämndens mening även strida mot god sed vid direktmarknadsföring.

Datainspektionens bedömning

Läkare utan Gränser har behandlat personuppgifter, hämtade från Business Checks kreditupplysningsregister, för utskick av direktreklam. Vid denna personuppgiftsbehandling har Läkare utan Gränser haft att följa bestämmelserna i personuppgiftslagen.

Det finns grundläggande krav i 9 § personuppgiftslagen som måste vara uppfyllda för att personuppgifter ska få behandlas. Enligt 9 § punkt b personuppgiftslagen ska den personuppgiftsansvarige se till att personuppgifter alltid behandlas på ett korrekt sätt och i enlighet med god sed. Vad som är god sed vid behandling av personuppgifter får bl.a. avgöras mot bakgrund av de branschregler på området som kan ha utarbetats av etablerade branschorganisationer eller andra representativa sammanslutningar (se prop.1997/98:44 s. 143)

På initiativ av Swedish Direct Marketing Association har det tagits fram en branschöverenskommelse med regler för användning av personuppgifter för direktmarknadsföringsändamål. Av reglerna framgår under avsnitt 4 att personuppgifter för direktmarknadsföringsändamål kan samlas in från den registrerade själv eller från register eller annan källa där den registrerade är eller kan antas vara medveten om att personuppgifter kan användas och/eller lämnas ut för sådana ändamål utan att ha motsatt sig detta.

Business Check är ett kreditupplysningsföretag som bedriver kreditupplysningsverksamhet. Business Check behandlar i den egenskapen en mängd personuppgifter. Business Check får enligt 5 § kreditupplysningslagen i sin kreditupplysningsverksamhet samla in uppgifter om fysiska personer endast för kreditupplysningsändamål. Business Check har emellertid ett utgivningsbevis, varför utlämnandet av namn- och adressuppgifter ur Business Checks databas omfattas av grundlagsskyddet i 1 kap 9 § yttrandefrihetsgrundlagen (YGL).

Dm-nämnden anser att det skulle strida mot branschöverenskommelsen att samla in personuppgifter för direktmarknadsföringsändamål från kreditupplysningsregister.

Enligt Datainspektionens mening talar omständigheterna i ärendet mot att registrerade är eller kan antas vara medvetna om att uppgifter från Business Checks kreditupplysningsregister kan användas och/eller lämnas ut för direktreklamän-

damål. De registrerade kan inte heller förväntas vända sig till Business Check och begära att deras personuppgifter inte används för direktreklam.

Mot bakgrund av detta strider Läkare utan Gränsers behandling av personuppgifter, som har hämtats från Business Check, för direktmarknadsföringsändamål mot branschöverenskommelsen och enligt Datainspektionens uppfattning också mot de grundläggande kraven i personuppgiftslagen, närmare bestämt bestämmelsen om god sed i 9 § punkt b personuppgiftslagen.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Göran Gräslund i närvaro av teamledaren Catharina Fernquist samt juristen Jonas Agnvall, föredragande.

Göran Gräslund

Jonas Agnvall

Kopia till:

1. Klaganden
2. Personuppgiftsombudet Elin Stråkendal, Läkare utan Gränser, Box 4262, 102 66 Stockholm
3. Business Check i Sverige AB, Att. Jan-Eric Windström, Gamlestadsvägen 3 B, 415 02 Göteborg.